

*Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-
063 назди Донишгоҳи байналмилали
сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон
(Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734055, хиёбони
Борбад 48/5)*

ТАҚРИЗ

**ба автореферати диссертатсияи Баҳодурова Қумринисо
Қаюмовна дар мавзун “Такмили муҳити молиявии соҳибкорӣ
дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории кишоварзӣ)”
барои дарёфти дараҷаи илмни номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи
иқтисоси 08.00.06.06 - Иқтисодиёти соҳибкорӣ**

Дар татбики самараноки ҳадафҳои стратегӣ ва дурнамои рушди иқтисодиёти кишвар дар қатори дигар соҳаҳо, бахши соҳибкорӣ низ мавқеи махсусро ишғол менамояд, ки омили назарраси таъмини бозори истеъмолии кишвар бо маҳсулоти кишоварзӣ мебошад. Соҳибкории кишоварзӣ ҳамчун соҳаи афзалиятноки иқтисодиёти кишвар барои таъмини амнияти озуқаворӣ кишвар ва рушди босуръати саноат, таъсиси ҷойҳои нави корӣ мусоидат карда, ба устувории вазъи иқтисодию молиявӣ замина мегузорад, ки мубрамияти мавзӯи диссертатсияро муайян менамояд.

Дар автореферати мазкур асосҳои назариявӣ ва методологии муҳити молиявии соҳибкорӣ ва таъсири он ба рушди нишондиҳандаҳои макро ва микроиқтисодӣ, инчунин асосноксозии самтҳои асосии такмили он дар доираи ислоҳоти иқтисодӣ мавриди таҳқиқот қарор гирифта, муаллиф мафҳуми муҳити молиявиро таҳия ва пешниҳод намудааст.

Дар пояи таҳқиқи муҳити молиявии мамлакатҳои хориҷӣ ба хулосае омадааст, ки таҷрибаи бо иттилоот таъмин намудани

соҳибкории хурду миёна (Чопон), бозомӯзии мутахассисон ва бо тавсияномаҳо таъмин намудани соҳибкорон (Чин), гирифтани машваратҳои онлайнӣ оид ба гирифтани қарз ва хизматрасонии ширкатҳои суғуртавӣ (Фаронса), дастгирии молиявии соҳибкорони нартаъсис (Олмон), таъсиси фонди кафолати рушди тиҷорати хурд (Ҷумҳурии Ўзбекистон) барои Тоҷикистон қобили қабул мебошад.

Муаллиф ошкор кардааст, ки сатҳи молиякунонии иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон паст буда, саҳми қарзҳои бонкӣ дар рушди соҳибкории кишоварзӣ нокифоя арзбӣ мегардад. Инчунин, рушди муҳити молиявӣ такмили қонунгузорӣ ва таъмини ҳуқуқи моликиятро талаб менамояд.

Муаллиф дар доираи автореферат модели концептуалии такмили муҳити молиявиро дар сатҳи микроиқтисодӣ таҳия намуда, роҳҳои татбиқи онро бо дар назардошти риояи принципҳои асосӣ- риояи технологияи истехсолот, мақсаднок истифодабарии сармояи қарзӣ, пешгирии бавучудоии қарзҳои дебиторӣ ва саривақт пардохт намудани қарзҳои кредиторӣ, таъмини ҳавасмандии молистеҳсолкунандагон ва таъмини талаботи хоҷагӣ бо воситаҳои гардон муайян кардааст. Инчунин, муаллиф матритсаи ташаккули низоми бисёрсатҳаи институтсионалии дастгирии соҳибкоронро дар асоси ташкил намудани кластерҳои минтақавию соҳавии рушди соҳибкорӣ, фондҳои махсусгардонидашуда оид ба дастгирии рушди ташкилотҳои инфрасохторӣ коркард карда аст.

Дар автореферати тақризшаванда дар баробари ҷанбаҳои мусбӣ, баъзе камбудииҳо низ ҷой доранд, инчунин:

- бо истифода аз методологияи STEP самтҳои асосии таҳкими муҳити молиявии соҳибкорӣ дар сатҳи макроиқтисодӣ то соли 2030 ва таснифи онҳо ба бахшҳои сиёсӣ, ташкилӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва экологӣ гузаронида шудааст. Вале агар ин усул низ барои таҳияи ҷорабиниҳо дар самти таҳкими муҳити молиявии соҳибкорӣ дар

сатҳи микроиқтисодӣ истифода мегардид кори диссертатсия бурд мекард;

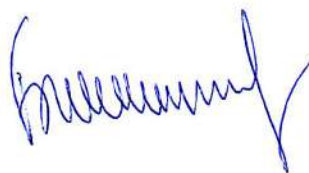
- дар автореферат хатоҳои имлоӣ ва техникӣ чойдоранд.

Аммо камбудҳои зикргардида моҳияти назариявӣ ва амалии диссертатсияи мазкурро паст намекунад ва характери тавсиявӣ доранд.

Дар маҷмӯъ, аз таҳлили автореферат бармеояд, ки таҳқиқоти диссертатсионии Баҳодурова Қумринисо Қаюмовна дар мавзӯи “Такмили муҳити молиявии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории кишоварзӣ) ба талаботҳои “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 юни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгу буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.06 - Иқтисодиёти соҳибкорӣ мебошад.

Тақриздиханда,

Сарҳодими илмӣ
шӯбаи таҳқиқоти назариявӣ
ва робитаҳои иқтисодӣ хориҷӣ,
ИИД АМИТ д.и.и., дотсент

Шарифзода Б.М.

Имзои д.и.и., дотсент Шарифзода Б.М.-ро тасдиқ менамоем.

Инспектори калон оид ба кадрҳои
ИИД АМИТ

Курбонов Э.

734024, Ҷумҳурии Тоҷикистон, Институти иқтисодиёт ва демографияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, ш. Душанбе, кучаи С. Айни 44 Почтаи эл.: info@ied.tj; Тел: +992 (37) 221-67-50; +992 (37) 221-57-65; Факс: +992 (37) 221-67-50